

KUNGL. ÖRLOGSMANNASÄLLSKAPET
Royal Swedish Society of Naval Sciences

YTTRANDE

2023-03-27

Regeringskansliet

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia:

angelica.hage@regeringskansliet.se

Promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg* (Dnr KN2023/01921)

Inledning

Kungliga Örlogsmannasällskapet får härmed anföra följande med anledning av rubricerad promemoria.

Kungl. Örlogsmannasällskapet (KÖMS) är Sveriges marina akademi och en av de tio rikstäckande kungliga akademierna. Enligt stadgarna verkar akademien för utveckling inom sjökrigsvetenskapen och sjöväsendet, vilket bland annat omfattar marinstrategiska frågor samt forskning och kunskapsstöd för att utveckla marinen och de maritima näringarna.

KÖMS är indelat i fyra vetenskapsgrenar och har cirka trehundra svenska och utländska ledamöter med kompetenser inom strategi och taktik, teknik, juridik (särskilt havs- och folkrätt), kompetensförsörjning, handelssjöfart, maritima försörjningsfrågor och andra fält som är relevanta för akademiens verksamhetsområde.

Allmänna synpunkter

Förslagen om förändringar av miljöbalken och kärntekniklagen är välkomna och genomtänkta. Nuvarande lagrum, som begränsar en utbyggnad av kärnkraft i Sverige, bedöms påverka landet negativt då behovet av energi ökar konstant i dagens moderna samhälle. En omställning mot en utökad fossilfri energiproduktion hämmas dessutom av en sådan begränsning. Ett tydligt tecken på behovet av en ökad andel planerbar energi är de kraftigt ökade energipriserna tillsammans med Svenska kraftnäts varningar om eventuella bortkopplingar när energibehovet har varit som störst.

KÖMS ställer sig således bakom promemorians innehåll i stort.

Synpunkter på promemorians innehåll och förslag

Avsnitt 3. Förbud mot att tillåta nya kärnkraftsreaktorer tas bort

KÖMS tillstyrker förslaget, eftersom det anförs en rad goda skäl för en förändrad lagstiftning i promemorian. Behovet av ett starkt militärt försvar och ett robust civilt försvar ger dock anledning att framhålla ytterligare argument, kopplade till dessa aspekter, som stöd för förslaget.

Det militära försvaret är helt beroende av en robust energiförsörjning. Ett konkret exempel på större energiförbrukare är Försvarets ledningssystem, radar- och radiosystem för sjö- och luftrumsövervakning samt stabs- och ledningsplatser som är placerade över hela landets yta. Dessa är helt beroende av elkraft. Kritisk infrastruktur har givetvis reservkraft, men som alla reservalternativ finns det sannolikt begränsningar med reservlösningar.

Rysslands angreppskrig mot Ukraina har påvisat att Ryssland i många fall har riktat in sina attacker mot elnätet och ställverk i Ukraina, vilket har inneburit kraftbortfall i stora delar av landet som ytterligare har ökat det redan svåra lidande som den ukrainska befolkningen drabbats av.

Dessa perspektiv bör sålunda lyftas in i argumentationen när lagstiftningen skall förändras i syfte att möjliggöra utbyggnad och nybyggnad av kärnkraft. Nyckelorden är **redundans** och **planerbarhet**.

Förslaget innebär en möjlighet till större **redundans** i vårt elsystem, vilket är en förutsättning för ett fungerande totalförsvaret. Att bygga ny kärnkraft på flera ställen i landet innebär också att avståndet mellan produktion och konsumtion minskar, vilket även det skapar ökad redundans för vårt energikrävande försvar. En utökad utbyggnad av kärnkraften innebär ett tillskott av en större andel **planerbar** energi. Detta är av stor vikt för såväl det militära som det civila försvaret och minskar risken för bortkopplingar om delar av elproduktionen slås ut av en motståndare.

Ovanstående argumentation bör, givet omvärldsläget, beaktas som stöd för det välformulerade och väl avvägda förslaget.

Detta remissvar har utarbetats av ledamoten Niklas Wiklund och fastställts av Kungl. Örlogsmannasällskapets styrelse.

KUNGLIGA ÖRLOGSMANNASÄLLSKAPET

Anders Grenstad
Akademiens ordförande

Niklas Wiklund
Ledamot